

Gode tenester i dag og i framtida

Budsjett 2024 og økonomiplan 2024 - 2027



Kommuneplanen sine måltal

- Hå kommune gjer gode tenester i dag. Desse tenestene skal me utvikle vidare saman med innbyggjarane i Hå.
- Kommunen ligg på eit fornuftig nivå i forhold til inntektene me har. Me skal difor fortsette arbeidet med å gradvis tilpasse oss framtida.
- Viss me yter tenester på eit fornuftig nivå i dag, og prioriterer lågterskel og tidleg innsats, kan me spare store utgifter i framtida.

Måltal i budsjett

Investering	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Sum finansieringsbehov	294 963	316 703	274 523	203 983
Sum egenfinansiering	-103 770	-91 935	-116 697	-67 261
Egenfinansiering i prosent av finans.behov	35,2 %	29,0 %	42,5 %	33,0 %

	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2026	31.12.2027
Netto lånegjeld 31.12	1 115 757	1 240 017	1 294 120	1 325 254
Driftsinntekter (DI)	1 921 322	1 923 506	1 916 449	1 919 123
Gjeldsgrad i prosent av DI	58,1 %	64,5 %	67,5 %	69,1 %

	Opph. budsjett 2023	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Sum driftsinntekter	-1 785 337	-1 921 322	-1 923 506	-1 916 449	-1 919 123
Sum driftsutgifter	1 795 922	1 917 641	1 935 020	1 921 090	1 913 239
Netto driftsresultat	-15 832	-36 602	-17 308	-18 856	-25 751
<i>Netto resultat i prosent av sum inntekter</i>	<i>0,89 %</i>	<i>1,91 %</i>	<i>0,90 %</i>	<i>0,98 %</i>	<i>1,34 %</i>

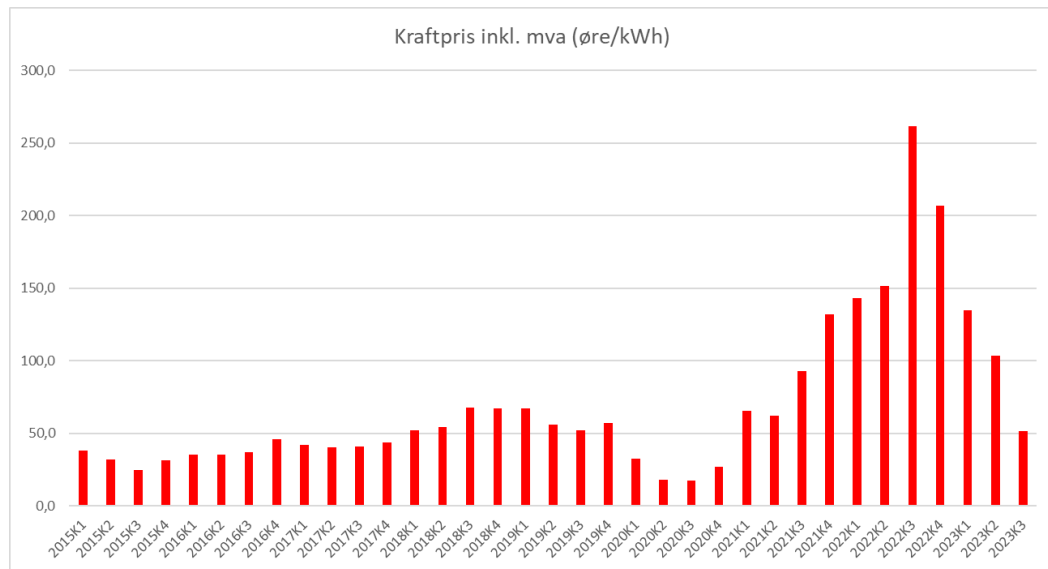
	2024	2025	2026	2027
Disposisjonsfond 31.12	361 180	342 014	324 246	313 373
<i>Driftsinntekter</i>	<i>1 921 322</i>	<i>1 923 506</i>	<i>1 916 449</i>	<i>1 919 123</i>
Disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter	18,8 %	17,8 %	16,9 %	16,3 %
<i>Måltall - meir enn 10 %</i>	<i>10,0 %</i>	<i>10,0 %</i>	<i>10,0 %</i>	<i>10,0 %</i>



Internasjonale faktorar

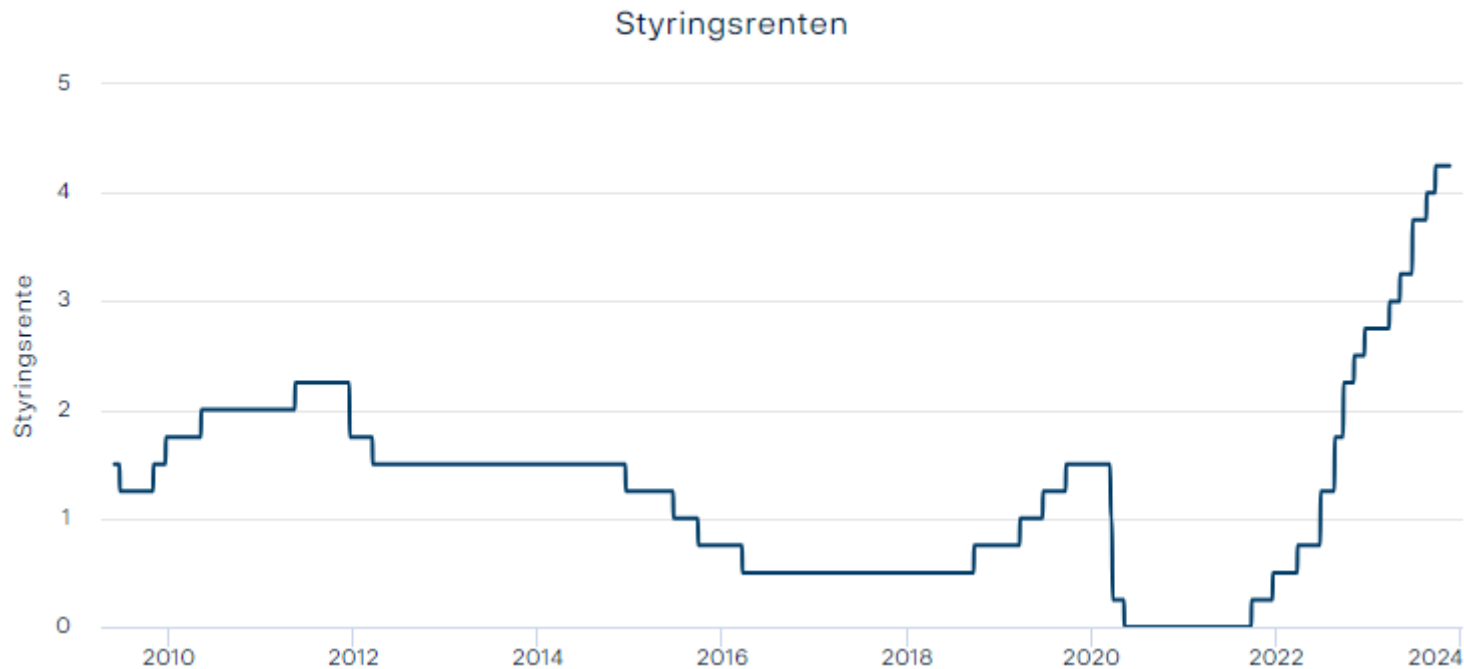
- Krig i Ukraina
- Krig mellom Israel og Hamas
- Inflasjon
- Energiprisar
- Generelt høge leviekostnader

Kraftpris, nettleige og avgifter for husholdningar



Styringsrente fra Norges Bank

Styringsrenten i prosent



Statsbudsjett 2024 – eit budsjett for å trygge innbyggjarane sin økonomi og Norge i ei uroleg tid

- Prioriteringar
 - Halde folk i arbeid, skape nye jobbar og sikre seg at det løner seg å arbeide.
 - Sikre grunnleggande og god velferd i barnehage, skule, helsetenesta, eldreomsorgen og andre viktige tenester.
 - Stille opp for dei som blir verst råka av høg prisauka.
 - Prioritere tryggleiken og beredskapen i Norge i ei uroleg tid.
 - Stille opp for Ukraina og menneske på flukt, og bidra til stabilitet og tryggleik i Europa.
 - Ivareta grøn omstilling og nå klimamåla.

Større investeringar som er med i budsjettforslaget

- Vigrestad skule
- Ny veg ved Vigrestad skule
- Brannstasjon på Nærbø
- Foreldreinitiativet for burettslag



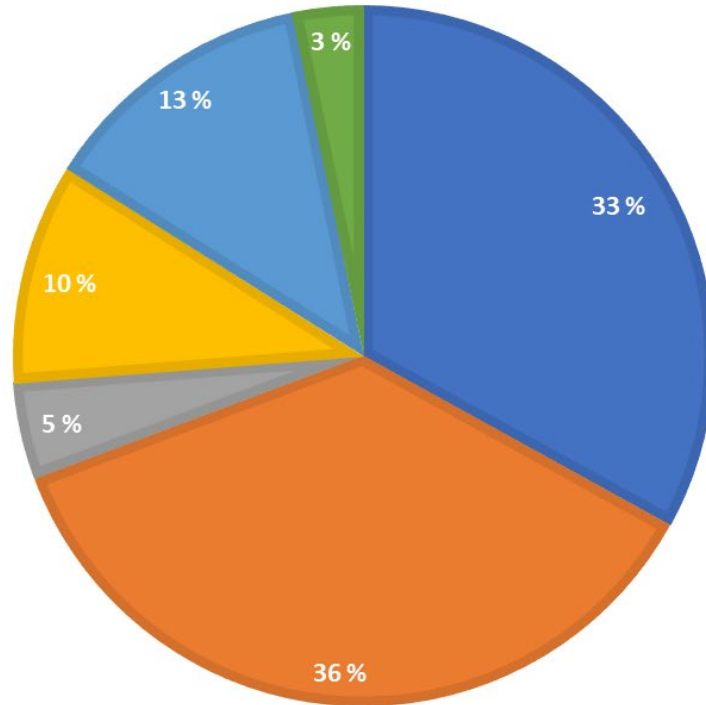
Investeringar som blir føreslått tatt ut eller utsett

- Sambrukshuset blir utsett
- Brusand barnehage blir ikkje bygd
- Askeladden barnehage blir avvikla hausten 2024



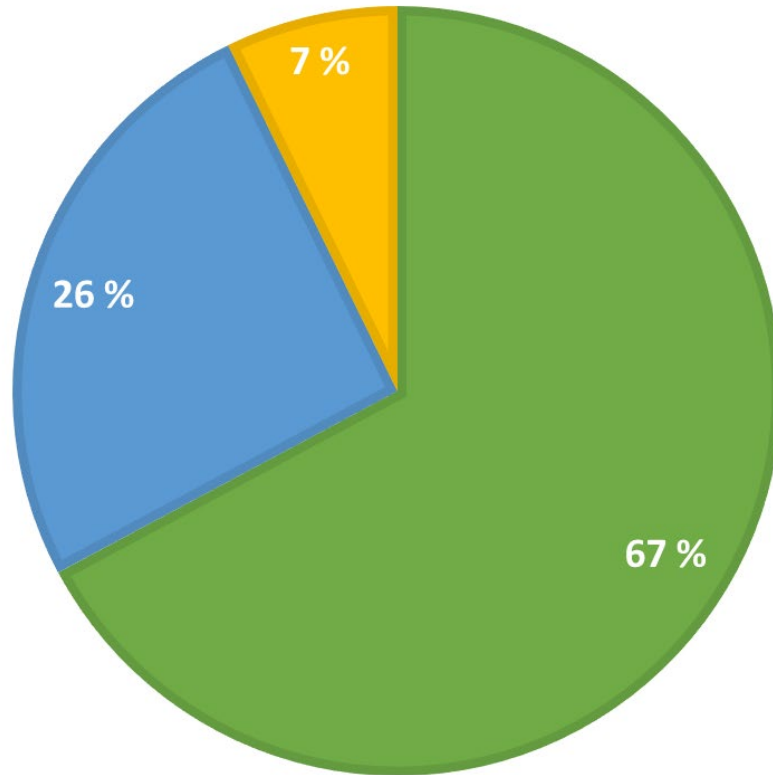
INNTEKTER 2024

- Skattar
- Rammetilskott
- Andre inntekter/overføringar
- Overføringar
- Brukarbet/salgs- og leieinnt
- Renteinnt./utbytte

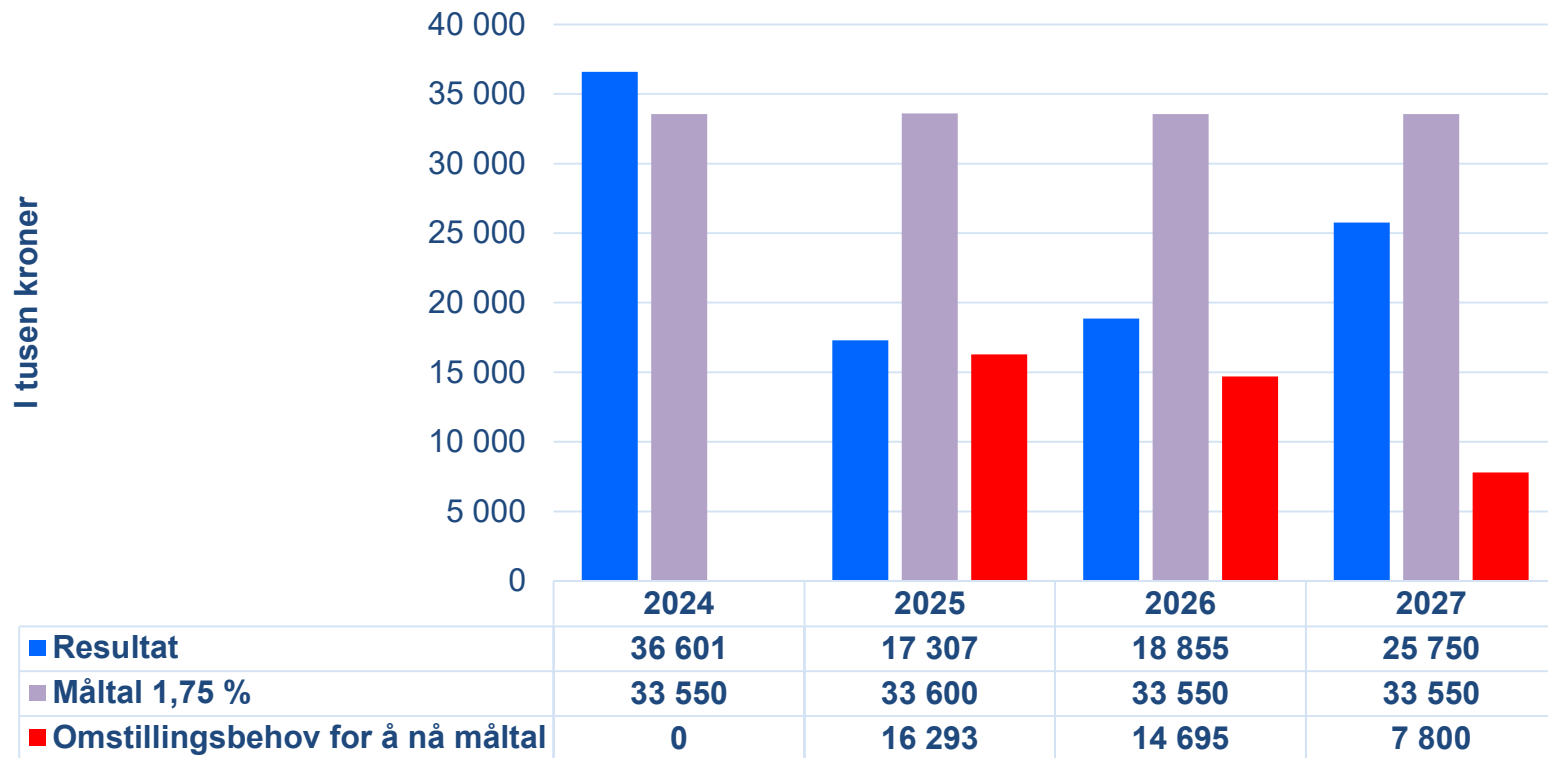


UTGIFTER 2024

■ Løn og sos.utg. ■ Andre driftsutg. ■ Renter og avdrag



Omstillingsbehov for å nå måltala



Korleis skal me klare å møte framtida?

- Dei tilsette er vår største ressurs. Dei skal dra i same retning og løfte i lag med innbyggjarane og vere opne, driftige og stolte. Mellom anna startar me opp igjen leiarutviklingsprogrammet.
- Fortsette å legge til rette for den store frivillige innsatsen innbyggjarane i Hå legg ned kvar dag.
- Satse vidare på god folkehelse.
- Sikre ledige industriareal i alle krinsar. Me skal drive sal og utvikling av næringsområda med fokus på rett næring på rett stad slik at det blir skapt arbeidsplassar i kommunen.





Pris og lønsauke

- 2023
 - Statsbudsjett for 2023 i oktober 2022 - deflator 3,7 for budsjett 2023
 - Auka til 5,3 % i mai
 - Nedjustert til 4,5 % i oktober
- 2024
 - Høg prisauke
 - Høg lønsauke
 - Kommunal prisauke lågare enn normal/generell prisvekst
 - Deflator blir sett til 4,3 %
 - Lønsauke 4,9 %
 - Kommunal prisauke 3,4 %

Sentrale inntekter 2024 - 2027

	Budsjett 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027
<i>Inntekt- og formueskatt</i>	-647 324	-647 324	-647 324	-647 324
<i>Rammetilskott</i>	-621 517	-629 306	-629 410	-629 259
<i>Inntekstutjevning</i>	-98 485	-98 485	-98 485	-98 485
<i>Vertskommunetilskudd</i>	-27 700	-27 700	-27 700	-27 700
<i>Investeringsstilskudd</i>	-1 363	-1 323	-1 289	-1 249
<i>Avgift vindkraft</i>	-8 400	-9 680	-9 680	-9 680
Sum frie inntekter	-1 404 789	-1 413 818	-1 413 888	-1 413 697

Rammer for tenesteområda

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
<i>Sentraladministrasjon og eigedom</i>	207 809	207 418	206 007	206 527
<i>Oppvekst og kultur</i>	594 269	590 232	586 232	582 932
<i>Helse og velferd</i>	551 804	551 493	552 743	553 993
<i>Kyrkja</i>	15 400	15 400	15 400	15 400
<i>Samfunn</i>	42 903	39 647	37 148	32 725
<i>Fellesfunksjoner</i>	-4 877	11 802	19 727	21 859
Sum netto rammer	1 407 308	1 415 992	1 417 257	1 413 436

Drift

	Opph. budsjett 2023	Økonomiplan			
		2024	2025	2026	2027
Sum driftsinntekter	-1 785 337	-1 921 322	-1 923 506	-1 916 449	-1 919 123
Sum driftsutgifter	1 795 922	1 917 641	1 935 020	1 921 090	1 913 239
Brutto driftsresultat	10 584	-3 681	11 513	4 640	-5 884
Netto finansutgifter	74 078	77 010	81 109	86 434	90 064
Motpost avskrivningar	-100 494	-109 931	-109 931	-109 931	-109 931
Netto driftsresultat	-15 832	-36 602	-17 308	-18 856	-25 751
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
Overføring til investering	95 385	37 230	45 000	45 000	45 000
Avsettingar til bundne driftsfond	2 000	0	1 000	700	700
Bruk av bundne driftsfond	-16 204	-11 576	-9 576	-9 076	-9 076
Avsettingar til disposisjonsfond	7 201	11 498	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-72 550	-550	-19 116	-17 768	-10 873
Dekning av tidlegare års meirforbruk	0	0	0	0	0
Sum disponeringar eller dekning av netto driftsresultat	15 832	36 602	17 308	18 856	2 575
Årsresultat	0	0	0	0	0
<i>Netto resultat i prosent av sum inntekter</i>	<i>0,89 %</i>	<i>1,91 %</i>	<i>0,90 %</i>	<i>0,98 %</i>	<i>1,34 %</i>

Disposisjonsfond

	2024	2025	2026	2027
Disposisjonsfond 01.01	350 232	361 180	342 014	324 246
Avsetning til disp.fond	11 498	0		
Bruk av disp.fond	550	19 166	17 768	10 873
Disposisjonsfond 31.12	361 180	342 014	324 246	313 373
<i>Driftsinntekter</i>	<i>1 921 322</i>	<i>1 923 506</i>	<i>1 916 449</i>	<i>1 919 123</i>
Disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter	18,8 %	17,8 %	16,9 %	16,3 %
<i>Måltall - meir enn 10 %</i>	<i>10,0 %</i>	<i>10,0 %</i>	<i>10,0 %</i>	<i>10,0 %</i>



Administrasjon og eigedom

- Auka forsikringsutgifter 537 000
- Auka utgifter på IT (lisensar) 987 000
- Avsett midlar til felles utgifter samarbeid og nettverk 200 000
- Auka inntekter for kaileige Sirevåg hamn
- Organisasjonssjef
- Kommunedag 2024, 450 000
- Leiarutviklingsprogram 2024 - 2025



Oppvekst og kultur

- Spesialpedagogikk, 11,5 mill i 2024 og 10 mill dei påfølgande åra
- Fast stilling og transport, Hubben
- 20% stilling i fritidsklubb
- Auke i driftsmidlar bibliotek
- 50% stilling Alle med i Hå 1-6



Helse og velferd

- Styrke legetenesta
- Styrke jordmortenesta
- Justerte utgifter til lærlingar
- Gradvis auke for å oppretthalde dekningsgrad innan institusjon
- Auke i avlasting
- Friskliv senior
- Styrke psykisk helse- og rusvern
- Ruste opp flyktingetenesta etter vedtak om auka mottak



Kyrkja

- Forslag til overføring av driftsramme på 15,4 mill. kroner
- Tette lekkasjar i tak Nærbø kyrkje, 6,2 mill 2024 – 2025



ME LØFTER I LAG

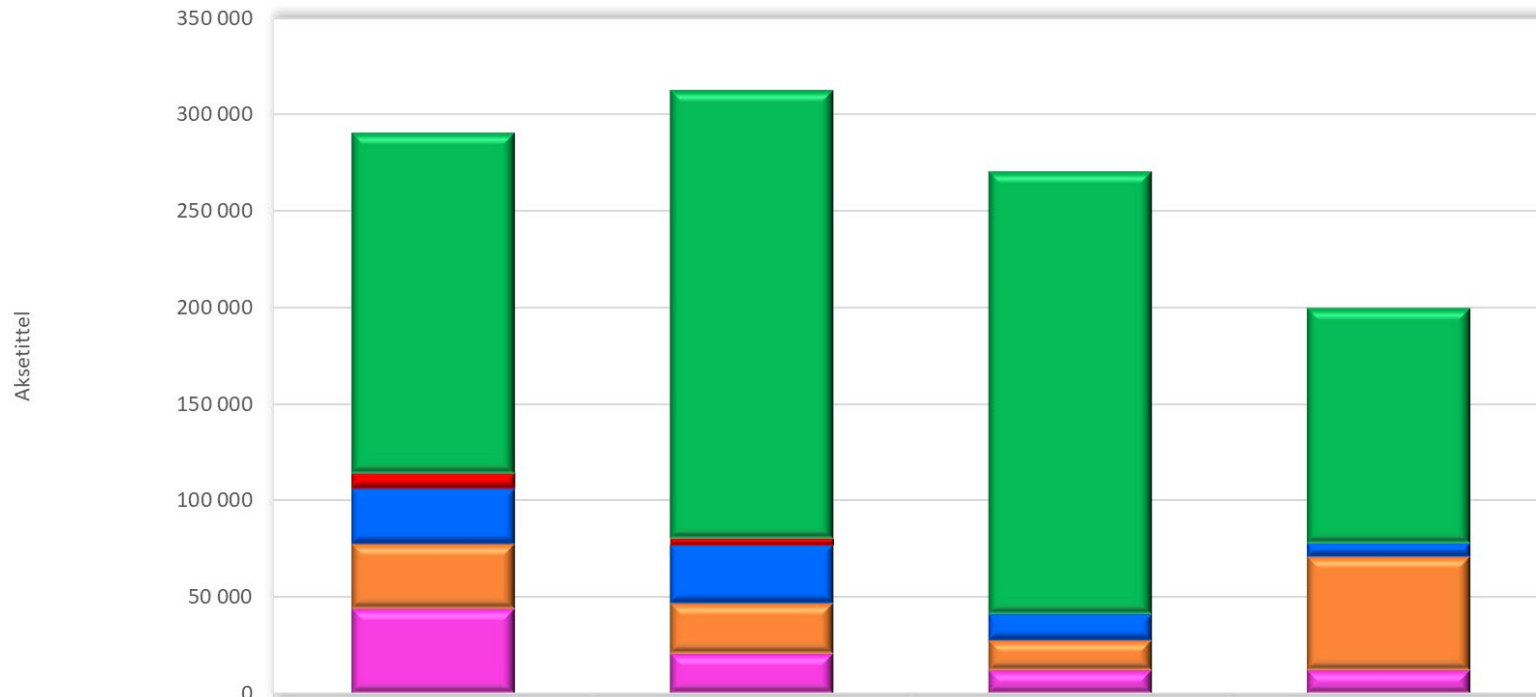


Investering

- Tabellen under viser føreslåtte investeringar på det enkelte område
- Innan samfunn er det sett av 100 mill kroner kvart år til vann, avløp og renovasjon (VAR-område)

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
<i>Sentraladministrasjon og eigedom</i>	43 453	20 508	11 808	11 808
<i>Oppvekst og kultur</i>	33 500	26 100	15 500	58 600
<i>Helse og velferd</i>	28 600	30 090	13 790	7 140
<i>Kyrkja</i>	8 400	3 350	0	0
<i>Samfunn</i>	176 425	232 070	228 840	121 850
Investeringar i varige driftsmidlar	290 378	312 118	269 938	199 398

Diagramtittel



■ Samfunn	176 425	232 070	228 840	121 850
■ Kyrkja	8 400	3 350	0	0
■ Helse og velferd	28 600	30 090	13 790	7 140
■ Oppvekst og kultur	33 500	26 100	15 500	58 600
■ Sentraladm og eigedom	43 453	20 508	11 808	11 808

Utplukk av investeringsprosjekt – Sentraladministrasjon og eidegom

- IT-investeringar, 7 mill årleg
- Nye lokale eidegom, 11 mill i 2024
- Sette prosjekt sambrukshus på vent, 3 mill i 2024
- Rådhuset – auka arealutnytting, 6,4 mill i 2024 og 4,8 mill i 2025

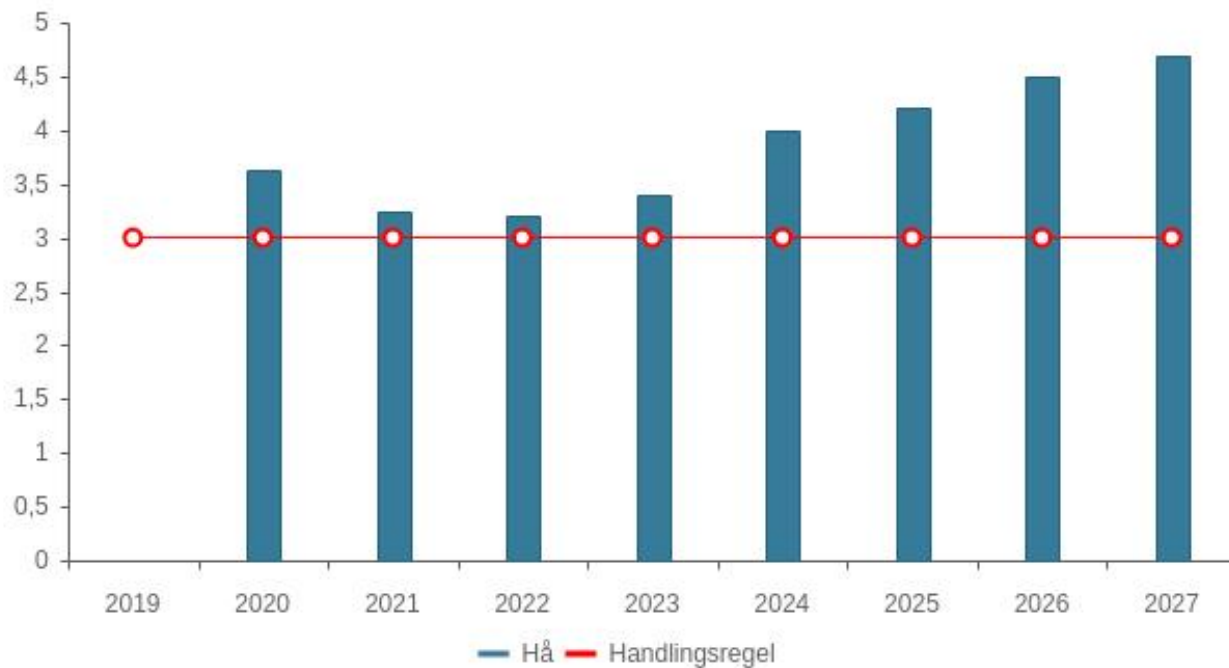
Utplukk av investeringsprosjekt – oppvekst og kultur

- Barneskule Vigrestad, 6,6 mill i 2026 og 50 mill i 2027
- Rehabilitering Varhaug ungdomsskule, 1,4 mill i 2024 og 9 mill i 2025
- Påbygg Breidablikk kulturbarnehage, 2,3 mill i 2024 og 8,5 mill i 2025
- Brannsikring Hå gamle prestegård og Obrestad fyr, 7,1 mill. i 2024

Utplukk av investeringsprosjekt – samfunn

- Ny brannstasjon Nærbø, 107 mill for åra 2024 – 2026
- Utskifting av brannbil, bilpark og utstyr, 14,6 mill med hovudvekt i 2025
- Utviding av kai Sirevåg hamn, 30 mill i 2024
- Varhaug sentrum opprusting, 14 mill i 2026
- Vann, avløp og renovasjon 100 mill årleg
- Ny veg ved Vigrestad skule, 31 mill i 2026

Netto finans og avdrag i % av brutto driftsinntekter



Tabell	KOSTRA 2019	KOSTRA 2020	KOSTRA 2021	KOSTRA 2022	Budsjett 2023	Økplan 2024	Økplan 2025	Økplan 2026	Økplan 2027
Hå	0,0 %	3,6 %	3,2 %	3,2 %	3,4 %	4,0 %	4,2 %	4,5 %	4,7 %
Handlingsregel	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %

Per 31.12	2024	2025	2026	2027
Eigne lån, millionar kroner	1 115	1 240	1 294	1 325
Lån i % av driftsinntektene	58,1 %	64,5 %	67,5 %	69,1 %

Finansiering av investeringane 2024 - 2027

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Investeringar i varige driftsmidlar	290 378	312 118	269 938	199 398
Tilskot til andre sine investeringar	0	0	0	0
Investeringar i aksjar og andelar i selskap	4 285	4 285	4 285	4 285
Utlån av egne midlar	300	300	300	300
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum finansieringsbehov	294 963	316 703	274 523	203 983
Kompensasjon for meirverdiavgift	-21 381	-26 336	-26 030	-16 662
Tilskot frå andre	-25 960	0	-11 668	0
Sal av varige driftmiddel	-2 600	-15 000	-28 400	0
Mottatte avdrag på utlån av egne middel	-5 449	-5 449	-5 449	-5 449
Bruk av lån	-191 193	-224 768	-157 826	-136 722
Vidareutlån	30 000	30 000	40 000	30 000
Bruk av lån til vidareutlån	-30 000	-30 000	-40 000	-30 000
Avdrag på lån til vidareutlån	8 924	9 420	10 230	10 230
Mottatte avdrag på vidareutlån	-8 924	-9 420	-10 230	-10 230
Overføring frå drift	-37 230	-45 000	-45 000	-45 000
Bruk av ubunde investeringsfond	-11 150	-150	-150	-150
Sum finansieringsbehov	-294 963	-316 703	-274 523	-203 983
Udekket finansiering	0	0	0	0

Eigenfinansiering

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Investeringar i varige driftsmidlar	290 378	312 118	269 938	199 398
Tilskot til andre sine investeringar	0	0	0	0
Investeringar i aksjar og andelar i selskap	4 285	4 285	4 285	4 285
Utlån av egne midlar	300	300	300	300
Avdrag på lån	0	0	0	0
Sum finansierungsbehov	294 963	316 703	274 523	203 983
Kompensasjon for meirverdiavgift	-21 381	-26 336	-26 030	-16 662
Tilskot frå andre	-25 960	0	-11 668	0
Sal av varige driftmiddel	-2 600	-15 000	-28 400	0
Mottatte avdrag på utlån av egne middel	-5 449	-5 449	-5 449	-5 449
Overføring frå drift	-37 230	-45 000	-45 000	-45 000
Bruk av ubunde investeringsfond	-11 150	-150	-150	-150
Dekning av tidlegare års udekkja beløp	0	0	0	0
Sum egenfinansiering	-103 770	-91 935	-116 697	-67 261
Egenfinansiering i prosent av finans.behov	35,2 %	29,0 %	42,5 %	33,0 %

Gjeldsgrad for perioden 2024 – 2027 etter budsjett

	31.12.2024	31.12.2025	31.12.2026	31.12.2027
<i>Gjeldssaldo egne lån 01.01</i>	1 016 143	1 115 757	1 240 017	1 294 120
<i>Avdrag</i>	86 310	95 239	98 454	100 319
<i>Nytt lån</i>	191 193	224 768	157 826	136 722
<i>Avdrag utlån (ansvarlig lån Lyse AS)</i>	5 269	5 269	5 269	5 269
Netto lånegjeld 31.12	1 115 757	1 240 017	1 294 120	1 325 254
Driftsinntekter (DI)	1 921 322	1 923 506	1 916 449	1 919 123
Gjeldsgrad i prosent av DI	58,1 %	64,5 %	67,5 %	69,1 %